

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Davida Hipšra a Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **V. H. N.**, zastoupen Mgr. Ondřejem Fialou, advokátem se sídlem Václavské náměstí 808/66, Praha 1, proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 7. 2022, č. j. 16 A 11/2022-52,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 27. 3. 2022, č. j. KRPA-98473-11/ČJ-2022-000022-ZZC, rozhodl o zajištění žalobce dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění žalobce byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu k Městskému soudu v Praze (dále též „městský soud“), který ji zamítl výše uvedeným rozsudkem. Rozsudek městského soudu (stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) je v plném znění dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Podle stěžovatele se

městský soud nedostatečně a nesprávně vypořádal s námitkou o nevědomosti stěžovatele stran výsledku řízení o správním vyhoštění. Podle stěžovatele dále nebyla dostatečně zkoumána možnost uložení mírnějších opatření, zejména pak dle § 123b písm. c) zákona o pobytu cizinců. I v tomto ohledu se městský soud dopustil nepřezkoumatelnosti. V případě stěžovatele mělo být nadto zohledněno, že se sám dostavil ke správnímu orgánu za účelem řešení nelegálního pobytu, jakož i to, že se nesnažil porušovat právní předpisy České republiky. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

V.

[5] Nejvyšší správní soud předně zkoumal podmínky přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s., s účinností od 1. 4. 2021, platí, že za podmínky, kdy před krajským soudem rozhodoval o věci specializovaný samosoudce, a tato kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou (změna na základě novely soudního řádu správního zákonem č. 77/2021 Sb.). Z důvodové zprávy k této novele je zřejmé, že jejím účelem je urychlení soudního přezkumu rozhodnutí a dalších aktů správních orgánů, a to ve fázi před Nejvyšším správním soudem. Věcné přezkoumání pravomocného rozhodnutí krajského soudu Nejvyšším správním soudem má probíhat pouze v případech, kdy je to důležité nejen pro samu posuzovanou věc, ale i pro plnění základní role Nejvyššího správního soudu jako vrcholného soudního orgánu ve věcech správního soudnictví, kterou je sjednocování judikatury správních soudů.

[6] Nejvyšší správní soud předně shledal, že se uvedená právní úprava na nyní projednávanou věc užije; krajský soud rozhodl po nabytí účinnosti uvedené novely s. ř. s. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, ze dne 5. 8. 2021, č. j. 10 Azs 196/2021-30, ze dne 14. 7. 2021, č. j. 10 Azs 184/2021-36, ze dne 15. 7. 2021, č. j. 9 Azs 110/2021-30, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31, ze dne 24. 9. 2021, č. j. 10 Azs 225/2021-34). Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že v dané věci rozhodoval samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Zbývá tedy posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (srov. rozhodnutí ze dne 24. 9. 2021, č. j. 10 Azs 225/2021-34, ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 Azs 84/2021-23 atp.).

[8] Podstatný přesah zájmů stěžovatele Nejvyšší správní soud vymezil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 As 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Ačkoli se v tomto usnesení vyjádřil k předcházející právní úpravě nepřijatelnosti, která pamatovala pouze na posuzování ve vztahu k mezinárodní ochraně, závěry plynoucí z této judikatury jsou přiměřeně uplatnitelné také v nyní projednávané věci (shodně viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021-28, ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, ze dne 15. 7. 2021, č. j. 9 Azs 110/2021-30, ze dne 23. 7. 2021, č. j. 4 As 156/2021-50, ze dne

pokračování

13. 8. 2021, č. j. 10 As 222/2021-39, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31, ze dne 1. 9. 2021, č. j. 1 As 148/2021-44, ze dne 7. 10. 2021, č. j. 6 Azs 242/2021-21, ze dne 16. 12. 2021, č. j. 9 Azs 197/2021-43 atp.). Z uvedené judikatury vyplývá, že kasační stížnost Nejvyšší správní soud přijme k meritornímu přezkumu v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního právního pochybení krajského soudu (srov. též Kühn, Z. In: KÜHN, Z., KOCOUREK, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, k § 104a, především body 6 a 11).

[9] Nejvyšší správní soud přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal a vyhodnotil tedy kasační stížnost jako nepřijatelnou.

[10] Nejvyšší správní soud předesílá, že kasační stížnost z valné většiny opakuje žalobní argumentaci, kterou se již důkladně zabýval krajský soud. Ze setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu přitom vyplývá, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti do značné míry předurčují nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozhodnutí soudu (viz např. rozsudek NSS ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014-70).

[11] K namítané nepřezkoumatelnosti lze odkázat na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz zejména rozhodnutí ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007-84, ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109, ze dne 28. 3. 2013, č. j. 7 As 92/2012-41, ze dne 16. 7. 2014, č. j. 3 As 111/2013-25 atp.). Podle názoru Nejvyššího správního soudu rozhodnutí žalovaného i městského soudu dostala požadavkům uvedené judikatury. Žalovaný důkladně a srozumitelně vypořádal nosnou argumentaci stěžovatele. Krajský soud pak k žalobním námitkám jeho argumentaci náležitě přezkoumal (srov. dále rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, ze dne 19. 12. 2013, č. j. 9 Azs 13/2013-26 atp.). Důkladně zkoumal všechny žalobní námitky vč. těch, ve kterých stěžovatel poukazoval na nevědomost rozhodnutí o správním vyhoštění a nutnost uložení zvláštních opatření.

[12] I při zjišťování skutkového stavu věci bylo postupováno v souladu s právní úpravou a navazující judikaturou (§ 3 a násl. správního řádu a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003-59, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003-48, ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004-65, ze dne 25. 10. 2004, č. j. 5 Azs 162/2004-43, či usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68, publ. pod č. 3014/2014 Sb. NSS, a ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015-71). Ani v procesu dokazování nedošlo k žádným zásadním vadám (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2012, č. j. 2 As 102/2011-112, ze dne 28. 8. 2015, č. j. 2 As 43/2015-51, ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014-21, ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014-45 atp.).

[13] Stěžovatel byl zajištěn dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Podle uvedeného ustanovení je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo

doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území („zvláštní opatření za účelem vycestování“) je: a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území, c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.

[14] Výkladem shora označených ustanovení se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2012, č. j. 1 As 11/2012-74, ze dne 18. 10. 2012, č. j. 7 As 107/2012-40, ze dne 12. 2. 2016, č. j. 5 Azs 16/2016-32, ze dne 16. 12. 2021, č. j. 9 Azs 197/2021-43 atp.) a městský soud postupoval v souladu s jeho judikaturou. Správně na podkladě spisového materiálu dovodil, že byly splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o zajištění. Oporu ve spisu má i argumentace k námitce o tvrzené nevědomosti stěžovatele stran výsledku řízení ve věci vyhoštění. Ve správním spisu je založeno rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele (rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 19. 7. 2021, č. j. KRPA-247286-39/ČJ-2019-000022-SV), kterým byl vyhoštěn z území České republiky (byl mu udělen zákaz pobytu na dva roky). Z odůvodnění tohoto rozhodnutí mj. plyne, že stěžovateli nebylo lze doručovat (na jím uvedené adrese se nezdržoval), v důsledku čehož byl stěžovateli ustanoven opatrovník, jemuž bylo doručeno rozhodnutí o správním vyhoštění dne 23. 7. 2021 (rozhodnutí pak nabylo právní moci dne 3. 8. 2021). Dne 27. 3. 2022 byl stěžovatel kontrolován hlídkou Policie ČR, která zjistila, že pobývá na území České republiky i přes udělené vyhoštění, což vedlo žalovaného k vydání rozhodnutí o zajištění. Stěžovatel přitom ani v žalobě nerozporoval doručení rozhodnutí o správním vyhoštění. Naopak výslovně uvedl, že mu bylo uloženo vyhoštění na dva roky, je však názoru, že ve věci bylo jeho podáno odvolání, a to jeho dřívějším právním zástupcem, se kterým již však není v kontaktu, a proto mu není znám výsledek daného řízení. To však nelze klást k tíži správním orgánům. Jak správně uvedl městský soud, tvrzená nevědomost stěžovatele o výsledku řízení je důsledkem jeho pasivity, resp. volby daného zástupce; pokud si stěžovatel zvolil v řízení zástupce, vznikaly práva a povinnosti ze zastoupení přímo stěžovateli. Bylo na stěžovateli, aby se o stav svého řízení zajímal, resp. aby si ověřil podání odvolání. Pokud se nemohl spojit se svým zástupcem, mohl se obrátit na správní orgán. Stěžovatel však takto nepostupoval. Správnímu orgánu nesdělil ani doručovací adresu. Žalovanému proto nezbylo, než stěžovateli ustanovit opatrovníka, kterému pak doručil i rozhodnutí o správním vyhoštění. Z výše uvedených důvodů lze tedy souhlasit s tím, že stěžovatel si musel být vědom toho, že s ním bylo vedeno řízení o správním vyhoštění, přičemž i kdyby si skutečně nebyl vědom výsledku řízení, způsobil

pokračování

tuto nevědomost výhradně sám svým přístupem, což jde toliko k jeho tíži. Jak nadto vyplývá z judikatury, z hlediska zajištění není podstatné, zda cizinec nevěděl, že jeho pobyt nebyl v rozhodném období oprávněný, ale zda se v rozhodné době fakticky zdržoval na území ČR nelegálně (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2016, č. j. 10 Azs 152/2016-29, ze dne 16. 12. 2021, č. j. 9 Azs 197/2021-43 atp.).

[15] V souladu s právní úpravou a judikaturou Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudky ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011-51, ze dne 21. 3. 2012, č. j. 1 As 11/2012-74, ze dne 18. 10. 2012, č. j. 7 As 107/2012-40 atp.) byla zkoumána i možnost uložení zvláštních opatření. Žalovaný důkladně zkoumal možnost uložení zvláštních opatření vč. uložení opatření podle § 123b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. V tomto ohledu mj. uvedl, že stěžovatel nemá aktuálně na území ČR žádný povolený pobyt, bydlí u známého bez smlouvy, aniž by svou adresu nahlásil. Nadto již v minulosti opakovaně porušoval právní předpisy ČR, resp. nerespektoval povinnost opustit území (na základě dřívějších rozhodnutí o vyhoštění). S ohledem na uvedené neskýtá záruku, že z území ČR vycestuje, resp. že postačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování. Z hlediska celkového kontextu nelze nezmínit ani to, že sám stěžovatel sdělil, že na území ČR nelegálně pracuje, nemá cestovní doklad (jeho ztrátu ani nehlásil) a nemá ani sjednáno zdravotní pojištění. Nelze tak souhlasit se stěžovatelem, že neporušoval právní předpisy, resp. že mělo být upřednostněno, že se sám dostavil ke správnímu orgánu za účelem řešení nelegálního pobytu. Jednotlivá zvláštní opatření nemohla být v jeho případě použita, neboť by v jeho případě nebyla účelná. Lze tak uzavřít, že nebyly dány záruky, že by uložení zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců bylo efektivní, naopak s ohledem na dosavadní přístup stěžovatele existovalo riziko, že by stěžovatel zvláštní opatření nesplnil, resp. že by opět nevycestoval (vedle výše uvedené judikatury srov. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2019, č. j. 7 Azs 144/2019-19).

[16] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že neshledal existenci žádné právní otázky, která by svým významem přesahovala vlastní zájmy stěžovatele, jakož ani existenci pochybení takové intenzity, která by mohla vést k přijatelnosti kasační stížnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2021, č. j. 10 As 222/2021-39). Nejvyšší správní soud se s hodnocením provedeným městským soudem plně ztotožnil a v podrobnostech na něj odkazuje.

[17] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl dle § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost.

[18] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4.). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému pak žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. listopadu 2022

Tomáš Foltas
předseda senátu